

32004R0870

L 162/18

URADNI LIST EVROPSKE UNIJE

30.4.2004

UREDBA SVETA (ES) št. 870/2004

z dne 24. aprila 2004

o vzpostavitvi programa Skupnosti za ohranjanje, karakterizacijo, zbiranje in uporabo genskih virov v kmetijstvu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1467/94

(Besedilo velja za EGP)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, zlasti člena 37 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Biološka in genska raznovrstnost v kmetijstvu je bistvena za trajnostni razvoj kmetijske proizvodnje in podeželskih območij. Zato bi bilo treba sprejeti potrebne ukrepe za trajnostno ohranjanje, karakterizacijo, zbiranje in uporabo potenciala te raznovrstnosti za podporo ciljev skupne kmetijske politike (SKP).
- (2) Varovanje in trajnostna uporaba genskih virov v kmetijstvu tudi prispeva k doseganju ciljev Konvencije o biološki raznovrstnosti, ki jo je Skupnost sprejela s Sklepom Sveta 93/626/EGS⁽¹⁾ in s tem povezane Strategije Skupnosti o biološki raznovrstnosti, ki zajema akcijski načrt za varovanje biotske raznovrstnosti in zaščito genskih virov v kmetijstvu. To je tudi glavni cilj Globalnega akcijskega načrta za ohranjanje in trajnostno uporabo rastlinskih genskih virov za hrano in kmetijstvo FAO in Mednarodne pogodbe o rastlinskih genskih virih za prehrano in kmetijstvo, ki so ju Komisija in države članice podpisale 6. junija 2002.
- (3) Široka paleta dejavnosti, ki jih izvajajo države članice (organi v javnem sektorju ali fizične ali pravne osebe) in različne mednarodne organizacije in programi, kot so FAO, Evropski skupni program za omrežja rastlinskih genskih virov (European Cooperative Programme for Crop Genetic Resources Networks (ECP/GR), Posvetovalna skupina za mednarodne kmetijske raziskave (Consultative Group on International Agricultural Research (CGIAR), Svetovni forum za kmetijske raziskave (Global Forum on Agricultural Research (GFAR), regionalne in podregionalne organizacije Kmetijske raziskave za razvoj (Agricultural Research for Development (ARD), ki jih podpira Skupnost, Evropska

regionalna središčna točka (European Regional Focal Point (ERFP) nacionalnih koordinatorjev za upravljanje genskih virov domačih živali (National Coordinators for the Management of Farm Animal Genetic Resources), Evropski program gozdnih genskih virov (European Forest Genetic Resources Programme (Euforgen) in s tem povezane obveze stalne Ministrske konference o zaščiti gozdov v Evropi (Ministerial Conference on the protection of forests in Europe (MCPFE), katere podpisnica je Skupnost, zahteva učinkovito izmenjavo informacij in tesno sodelovanje med glavnimi akterji v Skupnosti in z zadevnimi organizacijami po vsem svetu glede ohranjanja, karakterizacije, zbiranja in uporabe genskih virov v kmetijstvu, da se poveča njihov pozitiven učinek na kmetijstvo.

- (4) Ker dejavnosti ohranjanja, karakterizacija, zbiranja in uporabe genskih virov v kmetijstvu lahko pomagajo ohraniti biološko raznovrstnost, izboljšati kakovost kmetijskih proizvodov, prispevajo k večji raznovrstnosti na podeželju in zmanjšati vložke in stroške kmetijske proizvodnje in s pomočjo pri trajnostnem razvoju podeželja.
- (5) Spodbuja se ohranitev *ex situ* in *in situ* genskih virov v kmetijstvu (vključno z ohranitvijo in razvojem *in situ*/na kmetiji). To bi moralo zajemati vse rastlinske, mikrobnne in živalske genske vire ki so ali bi lahko bili koristni za kmetijstvo in razvoj podeželja, vključno z gozdnimi genskimi viri, v skladu s potrebami SKP, z namenom ohranjanja genskih virov in širjenja uporabe premalo izkoriščenih pasem in sort v kmetijski proizvodnji.
- (6) Poznavanje genskih virov, ki so na razpolago v Skupnosti, njihovega porekla in značilnosti je treba še izboljšati. Pomembne informacije o obstoječih zmogljivostih in dejavnostih, ki se na nacionalni ali regionalni ravni izvajajo glede ohranjanja, karakterizacije, zbiranja in uporabe genskih virov v kmetijstvu v vseh državah članicah bi bilo treba zbrati in dati na razpolago drugim državam članicam na ravni Skupnosti in zlasti državam v razvoju tudi na mednarodni ravni, v skladu z mednarodnimi pogodbami in sporazumi.

(¹) UL L 309, 13.12.1993, str. 1.

- (7) Treba je spodbujati razvoj internetnih decentraliziranih, stalnih in splošno dostopnih popisov tega znanja in zagotoviti njegovo dostopnost na ravni Skupnosti in mednarodno, s posebno omembo aktualnih naporov za razvoj popisov *ex situ* zbirk, ki se hranijo v evropskih genskih bankah (EPGRIS - European Plant Genetic Resources Information Infrastructure „EURISCO“ - Evropska infrastruktura informacij o rastlinskih genskih virih „EURISCO“, ki se financira iz petega okvirnega programa).
- (8) Skupnost bi morala dopolnjevati in spodbujati napore držav članic za varovanje in trajnostno uporabo biološke raznovrstnosti v kmetijstvu. Na ravni Skupnosti bi bilo treba spodbujati povečevanje njene vrednosti z združevanjem obstoječih dejavnosti in s spodbujanjem razvoja novih čezmejnih pobud glede ohranjanja, karakterizacije, zbiranja in uporabe genskih virov v kmetijstvu.
- (9) Predvideti je treba torej dejavnosti, ki dopolnjujejo ali presegaajo, kar zadeva upravičence in/ali upravičene dejavnosti za financiranje, okvir Uredbe Sveta (ES) št. 1257/1999 z dne 17. maja 1999 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS) ⁽¹⁾.
- (10) Z namenom prispevati k uresničevanju teh ciljev je bil z Uredbo Sveta (ES) 1467/94 z dne 20. junija 1994 vzpostavljen program Skupnosti za ohranjanje, karakterizacijo in uporabo genskih virov v kmetijstvu ⁽²⁾ za obdobje petih let. Ta program se je končal 31. decembra 1999 in ga je treba nadomestiti z novim programom Skupnosti. Uredbo (ES) št. 1467/94 je torej treba razveljaviti.
- (11) Izbira in izvajanje ukrepov v okviru novega programa Skupnosti bi morala upoštevati raziskave, tehnološki razvoj in demonstracijske dejavnosti, ki se financirajo na državni ravni ali iz okvirnih programov Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in demonstracijske dejavnosti. Trženje semena in rastlinskega razmnoževalnega materiala, ki bo uporabljan v novem programu, ne bo posegalo v direktive Sveta 66/401/EGS z dne 14. junija 1966 o trženju semena krmnih rastlin ⁽³⁾, 66/402/EGS z dne 14. junija 1966 o trženju semena žit ⁽⁴⁾, 68/193/EGS z dne 9. aprila 1968 o trženju materiala za vegetativno razmnoževanje trte ⁽⁵⁾, 92/33/EGS z dne 28. aprila 1992 o trženju razmnoževalnega in sadilnega materiala zelenjadnic, razen semena ⁽⁶⁾, 92/34/EGS z dne 28. aprila 1992 o trženju razmnoževalnega materiala sadnih rastlin in sadnih rastlin, namenjenih za pridelavo sadja ⁽⁷⁾, 98/56/ES z dne 20. julija 1998 o trženju razmnoževalnega materiala okrasnih rastlin ⁽⁸⁾, 1999/105/ES z dne 22. decembra 1999 o trženju gozdnega reprodukcijskega materiala ⁽⁹⁾, 2002/53/ES z dne 13. junija 2002 o skupnem katalogu sort poljščin ⁽¹⁰⁾, 2002/54/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena pese ⁽¹¹⁾, 2002/55/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena zelenjadnic, 2002/56/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semenskega krompirja ⁽¹²⁾, 2002/57/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena oljnic in predivnic ⁽¹³⁾.
- (12) Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru (Sporazum EGP) določa, da bi morale države Združenja za prosto trgovino, ki sodelujejo v Evropskem gospodarskem prostoru (države EFTA/EGP) med drugim okrepiti in razširiti sodelovanje v okviru dejavnosti Skupnosti na področju ohranjanja, karakterizacije, zbiranja in uporabe genskih virov v kmetijstvu.
- (13) Da se zagotovi boljše izvajanje programa Skupnosti, je treba pripraviti delovni program za obdobje 2004 do 2006, ki bo vseboval vse relevantne finančne določbe.
- (14) Za namen izvajanja in spremljanja programa Skupnosti mora imeti Komisija možnost obrniti se na znanstvene in tehnične svetovalce.

⁽³⁾ UL P 125, 11.7.1966, str. 2298/66. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2003/61/ES (UL L 165, 3.7.2003, str. 23).

⁽⁴⁾ UL P 125, 11.7.1966, str. 2309/66. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2003/61/ES.

⁽⁵⁾ UL L 93, 17.4.1968, str. 15. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 268, 18.10.2003, str. 1).

⁽⁶⁾ UL L 157, 10.6.1992, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 806/2003 (UL L 122, 16.5.2003, str. 1).

⁽⁷⁾ UL L 157, 10.6.1992, str. 10. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 806/2003.

⁽⁸⁾ UL L 226, 13.8.1998, str. 16. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 806/2003.

⁽⁹⁾ UL L 11, 15.11.2000, str. 17.

⁽¹⁰⁾ UL L 193, 20.7.2002, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta.

⁽¹¹⁾ UL L 193, 20.7.2002, str. 12. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2003/61/ES.

⁽¹²⁾ UL L 193, 20.7.2002, str. 33. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta.

⁽¹³⁾ UL L 193, 20.7.2002, str. 60. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2003/61/ES.

⁽¹⁾ UL L 160, 26.6.1999, str. 80. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 583/2004 (UL L 91, 30.3.2004, str. 1).

⁽²⁾ UL L 159, 28.6.1994, str. 1. Uredba, spremenjena z Uredbo (ES) št. 806/2003 (UL L 122, 16.5.2003, str. 1).

- (15) Prispevek Skupnosti naj se v celoti financira iz postavke 3 (Notranja politika) finančne perspektive.
- (16) Ukrepe za izvajanje te uredbe bi bilo treba sprejeti v skladu z Odločbo Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽¹⁾ –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Cilji

Da se dosežejo cilji skupne kmetijske politike in da se izpolnijo na mednarodni ravni sprejete zaveze, se vzpostavi program Skupnosti za obdobje 2004 do 2006 z namenom, da se na ravni Skupnosti dopolni in podpre delo držav članic pri ohranjanju, karakterizaciji, zbiranju in uporabi genskih virov v kmetijstvu.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za rastlinske, mikrobne in živalske genske vire, ki se ali ki bi se lahko uporabljali v kmetijstvu.

2. Po tej uredbi ni mogoče nuditi pomoči za:

- (a) obveznosti, upravičene do pomoči iz naslova II poglavja VI Uredbe (ES) št. 1257/1999, določene v skladu s členom 14 Uredbe Komisije (ES) št. 445/2002 z dne 26. februarja 2002 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1257/1999 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS) ⁽²⁾;
- (b) upravičene dejavnosti iz okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskovalne, tehnološko razvojne in demonstracijske dejavnosti.

Člen 3

Opredelitve pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve:

- (a) „rastlinski genski viri“ so genski viri poljščin, hortikulturnih, zdravilnih in aromatičnih rastlin, sadnih rastlin, gozdnih dreves in prosto živečih rastlinskih vrst, ki so ali bi se lahko izkazali za uporabne v kmetijstvu;

- (b) „živalski genski viri“ so genski viri domačih živali (vretenčarjev in nevretenčarjev) in prosto živečih živalskih vrst, ki so ali bi se lahko izkazali za uporabne na področju kmetijstva;
- (c) „genski material“ je vsak material rastlinskega, mikrobne ali živalskega porekla, vključno z reprodukcijskim in razmnoževalnim materialom, ki vsebuje funkcionalne enote dednega materiala;
- (d) „genski viri za kmetijstvo“ je vsak genski material rastlinskega, mikrobne ali živalskega porekla, ki ima dejansko ali potencialno vrednost za kmetijstvo;
- (e) „ohranjanje *in situ*“ je ohranjanje genskega materiala v ekosistemih in naravnih habitatih in vzdrževanje in ponovna naselitev vitalnih populacij divjih vrst ali pasem v naravnem okolju in, za vrste domačih živalskih pasem ali kultiviranih rastlinskih vrst v kmetijskem okolju, v katerem so razvile svoje značilne lastnosti;
- (f) „ohranjanje *in situ*/na kmetiji“ je „ohranjanje in razvoj *in situ*“, na kmetiji;
- (g) „ohranjanje *ex situ*“ je ohranjanje genskega materiala za kmetijstvo izven naravnega habitata;
- (g) „zbiranje *ex situ*“ je zbiranje genskega materiala za kmetijstvo, ki je ohranjeno izven naravnega habitata;
- (i) „biogeografska regija“ je geografska regija s tipičnimi značilnostmi glede sestave in strukture živalstva in rastlinstva.

Člen 4

Upravičene dejavnosti

1. Program Skupnosti iz člena 1 zajema ciljno naravnane dejavnosti, usklajene dejavnosti in spremljajoče dejavnosti, kakor so opredeljene v členih 5, 6, in 7.

2. Vse dejavnosti, ki se izvajajo v okviru programa, so v skladu z zakonodajo Skupnosti na področju fitosanitarnih predpisov, predpisov o zdravju živali in zootehničnih predpisov, trženja semen in razmnoževalnega materiala in skupnega kataloga ter upoštevajo:

- (a) druge dejavnosti, ki se izvajajo na ravni Skupnosti;
- (b) relevantne mednarodne procese, razvoj in sporazume, zlasti:
- Konvencijo o biološki raznovrstnosti,
 - Mednarodno pogodbo o rastlinskih genskih virih za prehrano in kmetijstvo,
 - Globalni akcijski načrt za varovanje in trajnostno uporabo rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo FAO in druge dejavnosti v okviru FAO,

⁽¹⁾ UL L 193, 20.7.2002, str. 74. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2003/61.

⁽²⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

- Evropsko strategijo ohranjanja rastlin in relevantne resolucije ministrskih konferenc o varovanju gozdov v Evropi,
- globalno strategijo za upravljanje z genskimi viri domačih živali, in
- programe v mednarodnih okvirih, kot so Evropski skupni program za omrežja rastlinskih genskih virov (ECP/GR), evropski regionalni center (ERFP) nacionalnih koordinatorjev za upravljanje genskih virov domačih živali, Evropski program varovanja gozdnih genskih virov (Euforgen) in Posvetovalna skupina za mednarodne kmetijske raziskave (CGIAR).

Člen 5

Ciljno naravnane dejavnosti

Ciljno naravnane dejavnosti zajemajo:

- (a) dejavnosti za spodbujanje *ex situ* in *in situ* ohranjanja, karakterizacije, zbiranja in uporabe genskih virov v kmetijstvu;
- (b) vzpostavitev spletnega evropskega decentraliziranega, stalnega in splošno dostopnega popisa genskih virov, ki se trenutno hranijo *in situ*, vključno z dejavnostmi hranjenja genskih virov *in situ*/na kmetiji;
- (c) vzpostavitev spletnega evropskega decentraliziranega, stalnega in splošno dostopnega popisa *ex situ* zbirk (genskih bank) in *in situ* zmogljivosti (virov) in podatkovnih baz, ki so že dostopne ali pa se oblikujejo na podlagi nacionalnih popisov;
- (d) spodbujanje rednih izmenjav tehničnih in znanstvenih informacij, zlasti o poreklu in posameznih lastnostih razpoložljivih genskih virov, med pristojnimi organizacijami v državah članicah.

Dejavnosti iz točke (a) so nadnacionalne in upoštevajo, če je primerno, biogeografske regionalne vidike in spodbujajo ali dopolnjujejo, na ravni Skupnosti, delo, ki se izvaja na regionalni ali nacionalni ravni. Ne morejo uporabljati pomoči za vzdrževanje naravovarstvenih območij.

Člen 6

Usklajene dejavnosti

Usklajene dejavnosti spodbujajo izmenjavo informacij o tematskih vprašanjih z namenom, da se izboljša usklajenost dejavnosti in programov za ohranjanje, karakterizacijo, zbiranje in uporabo genskih virov v kmetijstvu Skupnosti. Te dejavnosti so nadnacionalne.

Člen 7

Spremljajoče dejavnosti

Spremljajoče dejavnosti zajemajo informiranje, razširjanje in svetovanje, kar vključuje organizacijo seminarjev, tehničnih konferenc, srečanj z nevladnimi organizacijami (NVG) in drugimi zainteresiranimi strankami, izobraževalnih tečajev in pripravo tehničnih poročil.

Člen 8

Delovni program

1. Komisija zagotovi izvajanje programa Skupnosti na podlagi delovnega programa za obdobje 2004 to 2006, ki se pripravi v skladu s postopkom iz člena 15(2) in pod pogojem, da so na razpolago proračunska sredstva.

2. Dejavnosti, ki se sofinancirajo v okviru programa Skupnosti, trajajo največ štiri leta.

Člen 9

Izbira dejavnosti

1. V okviru delovnega programa iz člena 8 in na podlagi javnih razpisov za zbiranje predlogov za dejavnosti, objavljenih v seriji C *Uradnega lista Evropske unije* Komisija izbere dejavnosti, ki bodo financirane iz programa Skupnosti.

2. Javni razpisi se nanašajo na dejavnosti in področja iz členov 5, 6 in iz Priloge I. Vsebina javnih razpisov se določi v skladu s postopkom iz člena 15(2) in v skladu z zadevnimi členi iz naslova VI Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti ⁽¹⁾.

3. Predloge za dejavnosti iz členov 5, 6 in 7 lahko predložijo pravne osebe javnega sektorja ali druge pravne ali fizične osebe, ki so državljani države članice in ki imajo sedež v Skupnosti, vključno z genskimi bankami, nevladnimi organizacijami, rejci, tehnični inštituti, poskusnimi kmetijami, vrtnarji in lastniki gozdov. Organizacije ali osebe s sedežem v tretjih državah lahko tudi predložijo predloge pod pogoji iz člena 10.

4. Pri oceni predlogov se upoštevajo naslednja merila:

- (a) relevantnost za cilje programa Skupnosti, kakor so opredeljeni v členu 1;
- (b) tehnična kakovost predlaganega dela;
- (c) sposobnost uspešno izvesti dejavnost in zagotoviti njeno učinkovito upravljanje, ovrednoteno v smislu virov in sposobnosti, zlasti glede organizacijske ureditve, ki jo predlagajo sodelujoči;

⁽¹⁾ UL L 74, 15.3.2002, str. 2. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 963/2003 (UL L 138, 5.6.2003, str. 32).

(d) evropska dodana vrednost in potencialni prispevek k politikam Skupnosti.

5. Predlogi za dejavnosti, ki se financirajo iz programa Skupnosti, se izberejo na podlagi ocene neodvisnih strokovnjakov. Komisija povabi neodvisne strokovnjake v skladu s členom 57(2) uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002 in s členom 178 Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti ⁽¹⁾.

6. Po potrebi se podrobna pravila za uporabo tega člena sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 15(2).

Člen 10

Sodelovanje tretjih držav

Program Skupnosti je odprt za sodelovanje:

- (a) držav EFTA/EGP v skladu s pogoji iz Sporazuma EGP;
- (b) pridruženih članic, v skladu s pogoji iz zadevnih dvostranskih sporazumov, ki opredeljujejo splošna načela za njihovo sodelovanje v programih Skupnosti.

Člen 11

Sporazum o dotaciji

1. Komisija bo po sprejetju izbranih dejavnosti sklenila sporazume o dotaciji s sodelujočimi v teh dejavnostih v skladu z zadevnimi členi naslova VI uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002. Sporazumi o dotaciji opredelijo podrobna merila za poročanje, razširjanje, varstvo in izkoriščanje rezultatov teh dejavnosti.

2. Komisija z ustreznimi ukrepi, zlasti s tehničnimi, upravnimi in računovodskimi pregledi v prostorih upravičencev preveri točnost predloženih informacij in spremljevalnih dokumentov in izpolnjevanje vseh obveznosti iz sporazuma o dotaciji.

Člen 12

Tehnična pomoč

1. Komisija lahko v skladu s členom 57(2) Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002 zaprosi za pomoč pri izvajanju programa Skupnosti znanstvene in tehnične strokovnjake, kar

⁽¹⁾ UL L 248, 10.9.2002, str. 1.

zajema tehnično svetovanje pri pripravi javnega razpisa za zbiranje predlogov, vrednotenje tehničnih in finančnih poročil, nadzor, priprava poročil in informiranje.

2. Ob koncu javnega razpisa za javna naročila se podpiše pogodba o nujenju storitev v skladu z relevantnimi členi naslova V Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002.

Člen 13

Prispevek Skupnosti

1. Prispevek Skupnosti za dejavnosti iz člena 5 ne presega 50 % celotnega stroška dejavnosti.

2. Prispevek Skupnosti za dejavnosti iz členov 6 in 7 ne presega 80 % celotnega stroška dejavnosti.

3. Dodeli se prispevek Skupnosti do 100 % celotnega stroška pomoči iz člena 9(5) (ocena predlogov), člena 12 (tehnična pomoč) in člena 14 (vrednotenje programa Skupnosti)

4. V postavki 3 „notranje politike“ finančne perspektive je predviden prispevek k financiranju dejavnosti in pomoči v okviru programa Skupnosti v skladu s to uredbo.

5. V Prilogi II je okvirna razčlenitev sredstev, dodeljenih programu Skupnosti.

Člen 14

Vrednotenje programa Skupnosti

Ob koncu programa skupnosti Komisija imenuje skupino neodvisnih strokovnjakov, da pripravijo poročilo o izvajanju te uredbe, ocenijo rezultate in pripravijo ustrezna priporočila. Poročilo te skupine se skupaj s pripombami Komisije predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.

Člen 15

Odbor

1. Komisiji pomaga Odbor za ohranjanje, karakterizacijo, zbiranje in uporabo genskih virov v kmetijstvu (v nadaljnjem besedilu Odbor).

2. Kadarkoli se navaja ta odstavek, se uporabljata člena 4 in 7 Odločbe 1999/468/ES.

Člen 16

Razveljavitev

Razveljavi se Uredba (ES) št. 1467/94, ne da bi to vplivalo na pogodbene obveznosti strank, ki so sklenile pogodbe na podlagi navedene Uredbe.

Rok iz člena 4(3) Odločbe 1999/468/ES je en mesec.

3. Odbor sprejme svoj poslovnik.

Člen 17

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati sedmi dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

4. Odbor se redno obvešča o izvajanju programa Skupnosti.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Luxembourg, 24. aprila 2004

Za Svet
Predsednik
J. WALSH

PRILOGA 1

PROGRAM SKUPNOSTI: UPRAVIČENE DEJAVNOSTI IN PODROČJA

1. **Upravičene dejavnosti in področja**

Program Skupnosti se nanaša na ohranjanje, karakterizacijo, ovrednotenje, zbiranje, dokumentiranje, razvoj in uporabo genskih virov, ki sedaj obstajajo na ozemlju Skupnosti. V poštev pridejo rastline (rastline s semeni), živali (vretenčarji in nekateri nevretenčarji) in mikroorganizmi.

Program se nanaša na material v fazi aktivne rasti in material v mirujočem stanju (semena, embriji, sperma in cvetni prah). Zajema zbirke *ex situ*, *in situ* in na kmetiji. V poštev pridejo vse vrste materiala, tudi sorte in domače pasme, lokalne pasme, plemenski material (material pri rejcih), zbirke genotipov in prosto živeče vrste.

Prednost bodo imele vrste, ki so ali za katere je smiselno predvidevati, da bodo postale pomembne v kmetijstvu, hortikulturi ali gozdarstvu Skupnosti.

Prednost bo imela uporaba genskih virov za:

- (a) diverzifikacijo kmetijske proizvodnje;
- (b) izboljšanje kakovosti proizvoda;
- (c) trajnostno upravljanje in uporabo naravnih in kmetijskih virov;
- (d) izboljšanje kakovosti okolja in pokrajine;
- (e) identifikacijo proizvodov za nove uporabe in trge. Pri popisovanju zbirk in oblikovanju novih zbirk se v okviru programa sprejmejo ukrepi, da se zabeležijo tudi tradicionalne regionalne izkušnje in znanje uporabnikov (kmetov, vrtnarjev) o načinih pridelave, specifični uporabi, predelavi, okusu itd. Ti podatki naj ne bi bili zabeleženi v obliki opisov, ampak v največji možni meri v standardizirani obliki, ki omogoča iskanje dokumentov in preprosto uporabo podatkov v povezanem sistemu baz podatkov.

Vse dejavnosti, ki se izvajajo v okviru programa Skupnosti, so v skladu z zakonodajo Skupnosti o trženju semena in razmnoževalnega materiala in o skupnem katalogu, ter s fitosanitarnimi pravili, pravili glede zdravstvenega varstva živali in zootehničnimi pravili, ki veljajo v Skupnosti.

V skladu s cilji SKP in mednarodnimi zavezami Skupnosti je treba sprejeti ustrezne ukrepe za spodbujanje razširjanja in uporabe vseh tistih rezultatov dela na področju ohranjanja, karakterizacije, vrednotenja, zbiranja, dokumentiranja, razvoja in uporabe genskih virov v kmetijstvu, ki bi lahko pripomogli k doseganju teh ciljev in izpolnjevanju teh zavez. Temeljni cilj je nudenje učinkovite in praktične pomoči sedanjim in bodočim uporabnikom genskih virov v Skupnosti.

2. **Izključene dejavnosti in področja**

Naslednje dejavnosti izrecno niso upravičene do finančne pomoči Skupnosti po tem programu: teoretične študije, študije za preverjanje hipotez, študije za razvoj orodij ali tehnik, delo z nepreizkušenimi tehnikami ali „vzorčnimi“ sistemi in vse druge raziskovalne dejavnosti. Te dejavnosti so lahko upravičene do pomoči v okviru okvirnih programov Skupnosti za raziskave in tehnološki razvoj. Prilagoditev obstoječih metod za potrebe dejavnosti, ki spada v področje uporabe te uredbe, pa bi lahko bilo upravičeno do pomoči iz tega programa Skupnosti.

Dejavnosti, ki so upravičene do pomoči iz okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskovalne, tehnološko-razvojne in demonstracijske dejavnosti ne morejo dobiti pomoči iz tega programa.

Iz tega programa se ne more odobriti pomoč za obveznosti, ki se že izvajajo v državah članicah in/ali so upravičene do pomoči iz naslova II, poglavja VI Uredbe (ES) št. 1257/1999, v skladu s členom 14 Uredbe (ES) 445/2002. Primerno je spodbujati dejavnosti, ki težijo k vzpostavljanju sinergije med Uredbo (ES) št. 1257/1999 in tem programom.

Dejavnosti, ki se ukvarjajo z nižjimi živalskimi vrstami, nižjimi rastlinskimi vrstami in mikroorganizmi, vključno z glivami, so upravičene do pomoči samo v primeru, da so te vrste rejene ali gojene na zemlji in da so ali bi lahko bili uporabne v kmetijstvu, vključno z organizmi, primernimi za uporabo kot biološki kontrolni agensi v kmetijstvu v najširšem pomenu besede. Izjema je predvidena izključno za primer odnosa med parazitskimi ali simbiotskimi geni na eni strani in njihovimi gostitelji na drugi strani, ko je treba ohraniti oba organizma. Pri zbiranju in pridobivanju materiala se upoštevajo zgoraj navedene prioritete.

3. Vrste dejavnosti

Izvajanje programa Skupnosti za ohranjanje, karakterizacijo, vrednotenje, zbiranje, dokumentiranje, razvoj in uporabo genskih virov v kmetijstvu vključuje ciljno naravnane dejavnosti, usklajene dejavnosti in spremljajoče dejavnosti. Spodbujajo se naslednje dejavnosti:

3.1 Ciljno naravnane dejavnosti

Dejavnosti za ohranjanje, karakterizacijo, vrednotenje, zbiranje, dokumentiranje, razvoj in uporabo genskih virov v kmetijstvu, *ex situ*, *in situ* in na kmetiji, so namenjene podpori ali dopolnjevanju na ravni Skupnosti dela, ki se izvaja na regionalni ali nacionalni ravni. Dejavnosti so nadnacionalne (upoštevaje, kjer je to primerno, tudi biogeografske regionalne vidike). Te dejavnosti ne smejo zajemati uporabljeni pomoči za vzdrževanje naravovarstvenih območij.

Te dejavnosti morajo dodatno koristiti (razširjanje znanja, povečevanje uporabe, izboljšanje metodologij, izmenjave med državami članicami) kmetijsko okoljskim načrtom za ogrožene vrste, porekla, sorte ali pasme, ki se financirajo na nacionalni ali regionalni ravni (npr. karakterizacija genske različnosti in oddaljenosti med posameznimi pasmami, uporaba lokalnih proizvodov, koordinacija in iskanje skupnih točk med upravitelji programov).

Praviloma morajo te dejavnosti izvajati sodelujoči s sedežem v Skupnosti in ki so financirani preko tega aranžmaja, v sodelovanju, če je primerno, z organizacijami iz drugih svetovnih regij. Prednost imajo dejavnosti, pri katerih sodelujeta dva ali več nepovezanih sodelujočih s sedežem v različnih državah članicah. Spodbijati je treba sodelovanje NVG in drugih strank na področju ohranjanja *in situ*/na kmetiji.

Spodbujati je treba razširjanje in izmenjavo evropskih genskih virov z namenom, da se poveča uporaba premalo uporabljenih vrst in tudi uporabo širše raznolikosti genskih virov pri trajnostni kmetijski proizvodnji.

Kar se tiče rastlinskih genskih virov, je spletni evropski, decentralizirani, stalni in splošno dostopni popis *ex situ* zbirk (genskih bank) in *in situ* zmožljivosti (virov) in podatkovnih baz že dostopen ali pa se oblikuje v okviru pobude EPGRIS. Razvijati in bogatiti bi bilo treba nacionalne popise *ex situ* zbirk v evropskih državah in evropski raziskovalni katalog (EURISCO), in razvijati bi bilo treba popise *in situ* virov (centri za genske rezerve ali za ohranjanje genov).

Evropski, decentralizirani, stalni in splošno dostopni popis gozdnih genskih virov, vključno z *in situ* zbirkami (centri za genske rezerve ali za ohranjanje genov) in *ex situ* zbirkami bi bilo treba ustanoviti na podlagi nacionalnih popisov in ob upoštevanju dejavnosti programa omrežja Euforgen.

Kar se tiče živalskih genskih virov, ki se vzdržujejo na kmetijah, bi se morali naporu osredotočiti na vzpostavitev evropskega omrežja nacionalnih popisov z upravnega stališča (poreklo in stanje financiranja, stanje pasem in njihova ogroženost, lokacija rodovniških knjig itd.), ki naj bo upravljan v skladu z DAD-IS, informacijskim sistemom globalne strategije za upravljanje genskih virov domačih živali (AnGR).

Za *ex situ* ohranjanje živalskih genskih virov (sperma, embriji) bi bilo treba vzpostaviti spletno omrežje nacionalnih popisov in evropski raziskovalni (iskalni) katalog, ki bo vseboval vsaj podatke iz potnega lista. Namen popisa je predvsem ugotavljanje, redno sprotno dopolnjevanje in objavljanje stanja (skladiščenje in hranjenje) genskih virov v kmetijstvu, ki so zbrani v Skupnosti, ter seznam tekočega dela pri ohranjanju, karakteriziranju, ovrednotenju, zbiranju, dokumentiranju, razvoju in uporabi teh genskih virov. Vključijo se lahko minimalni podatki iz potnih listov za vsak posamezen dostop.

Za mikrobnе genske vire je treba vzpostaviti spletno omrežje nacionalnih popisov *ex situ* in *in situ* virov v okviru omrežja evropskih centrov za biološke vire (EBRCN).

Program spodbuja redne izmenjave informacij med pristojnimi organizacijami v državah članicah, zlasti o poreklu in posameznih lastnostih razpoložljivih genskih virov. Te izmenjave bodo v pomoč pri oblikovanju nacionalnih popisov, ki bodo vodič po zbirkah ohranjenih genskih virov in z njimi povezanih dejavnosti v Skupnosti. Cilj omrežja nacionalnih popisov je nuditi podporo dejavnostim Skupnosti in posameznih držav in spodbujati čim širše poznavanje in uporabo ohranjenega materiala.

Stroški, povezani s krepitvijo sposobnosti NVG, oblikovanjem in nadzorom popisov, redno izmenjavo informacij med pristojnimi organizacijami v državah članicah in pripravo rednih objav in poročil se krijejo iz proračunskih sredstev, odobrenih za izvajanje programa.

3.2 Usklajene dejavnosti

Usklajene dejavnosti so namenjene izboljšanju koordinacije na ravni Skupnosti, zlasti preko organiziranja seminarjev in priprave poročil, posameznih dejavnosti (na nacionalni ali regionalni ravni) za ohranjanje, karakterizacijo, ovrednotenje, zbiranje, dokumentiranje, razvoj in uporabo genskih virov v kmetijstvu, ki se že izvajajo v državah članicah. Zlasti naj spodbujajo izmenjavo informacij med državami članicami in državami članicami in Komisijo o tematskih vprašanjih in o posameznih lokalnih (na kmetiji), regionalnih ali nacionalnih dejavnostih in programih (ki jih izvajajo ali načrtujejo države članice ali organizacije, ki niso pod pristojnostjo držav članic), vključno z dejavnostmi, ki se izvajajo ali bi se lahko izvajale v skladu z Uredbo (ES) št. 1275/1999, Uredbama Sveta (EGS) št. 2081/92 z dne 14. julija 1992 o varovanju geografskih označb in geografskega porekla za kmetijske pridelke in živila ⁽¹⁾ in (EGS) št. 2082/92 z dne 14. julija 1992 o certifikatih o posebnih lastnostih za kmetijske proizvode in živila ⁽²⁾ ali Direktivo Sveta 98/95/ES z dne 14. decembra 1998 o spremembi, v zvezi s konsolidacijo notranjega trga, gensko spremenjenimi sortami rastlin in rastlinskimi genskimi viri, direktiv 66/400/EGS, 66/401/EGS, 66/402/EGS, 66/403/EGS, 69/208/EGS, 70/457/EGS in 70/458/EGS o trženju semena pese, semena krmnih rastlin, semena žit, semenskega krompirja, semena oljnic in predivnic in semena zelenjadnic ter o skupnem katalogu sort poljščin ⁽³⁾, da se zagotovi koordiniranje teh pobud med seboj, z ukrepi na ravni skupnosti in z relevantnimi mednarodnimi dejavnostmi, dosežki in sporazumi. Usklajene dejavnosti lahko zajemajo tudi koordinacijo tematskih vprašanj (specifični rastlinski ali živalski genski viri) na ravni strokovnih tehničnih skupin. Usklajene dejavnosti so nadnacionalne.

3.3 Spremljajoče dejavnosti

Posamezne spremljajoče dejavnosti zajemajo informiranje, razširjanje in svetovanje, zlasti:

- organizacijo seminarjev, tehničnih konferenc, delavnic, priložnostnih srečanj z NVG in drugimi zainteresiranimi organizacijami in relevantnimi strankami,
- programe usposabljanja in mobilnosti za strokovnjake,
- pripravo tehničnih poročil,
- spodbujanje tržne uporabe rezultatov (uporabniki).

4. Ciljno naravnane dejavnosti: dodatne informacije o področjih, ki so upravičena do pomoči

4.1 Rastlinski genski viri

- 1) Razvoj spletnih stalnih in splošno dostopnih omrežij nacionalnih popisov rastlinskih genskih virov (*in situ* in *ex situ*), vzdrževanje in nadaljnje izboljševanje EURISCO.
- 2) Izmenjava informacij o metodah, tehnikah in izkušnjah o dejavnostih na kmetijah, kar zajema načine uporabe in trženja, ki bi lahko spodbudili uporabo premalo uporabljenih rastlin in pripomogli k diverzifikaciji kmetijstva.
- 3) Popis in dokumentiranje *in situ* virov prosto živečih sorodnih rastlinskih vrst, ki se uporabljajo ali so potencialno uporabne za prehrano in kmetijstvo.
- 4) Vzpostavitev, vzdrževanje in izboljšanje spletnih baz podatkov (European Central Crop Databases – ECCDBs) z opisom in ovrednotenjem podatkov, s povezavo z omrežjem nacionalnih popisov in katalogom EURISCO glede podatkov na ravni potnega lista.
- 5) Vzpostavitev in koordinacija stalnih evropskih *ex situ* zbirk na podlagi obstoječih nacionalnih *ex situ* zbirk ali *ex situ* zbirk posameznih institucij, izvajanje konceptov glede razdelitve odgovornosti za ohranjanje rastlinskih genskih virov med evropskimi državami.
- 6) Vzpostavitev in koordinacija evropskega omrežja polj in vrtov za ohranjanje in demonstriranje ogroženih in premalo uporabljenih rastlinskih genskih virov.
- 7) Karakterizacija in ovrednotenje rastlinskih genskih virov, ki bi bili lahko zanimivi za evropsko kmetijstvo.
- 8) Zbiranje, v skladu z mednarodno zakonodajo in obveznostmi, rastlinskih genskih virov, ki bi bili lahko zanimivi za evropsko kmetijstvo.

⁽¹⁾ UL L 208, 24.7.1992, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 806/2003.

⁽²⁾ UL L 208, 24.7.1992, str. 9. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 806/2003.

⁽³⁾ UL L 25, 1.2.1999, str. 1.

4.2 Gozdni genski viri

- 1) Vzpostavitev spletnega stalnega in splošno dostopnega omrežja nacionalnih popisov godnih genskih virov, ki se uporabljajo ali so potencialno uporabni za trajnostno gospodarjenje z gozdovi v Evropi.
- 2) Izmenjava informacij o metodah, tehnikah in izkušnjah o ohranjanju in upravljanju z gozdnimi genskimi viri.
- 3) Ovrednotenje in razvoj najboljših operativnih praks gospodarjenja z gozdnimi genskimi viri in vključitev teh dejavnosti v nacionalne gozdne programe.
- 4) Vzpostavitev evropskih omrežij reprezentativnih centrov za genske rezerve ali za ohranjanje genskih virov za relevantne cilje vrste z namenom, da se izboljša njihovo ohranjanje in karakterizacija na evropski ravni.
- 5) Ovrednotenje gozdnih genskih virov na ravni vrst in porekla (vključno z ovrednotenjem poskusov pri obstoječih eksperimentih o poreklu), ki bi lahko bili koristni pri trajnostnem gospodarjenju z gozdovi v Evropi.
- 6) Vzpostavitev in koordiniranje zbirk z namenom spodbujanja uporabe genskih virov za sajenje novih gozdov, pogozdovanje, regeneracijo gozdov in izboljšanje dreves na evropski ravni.
- 7) Zbiranje gozdnih genskih virov, ki bi lahko bili zanimivi na evropski ravni.

4.3 Živalski genski viri

- 1) Vzpostavitev spletnega stalnega in splošno dostopnega evropskega omrežja nacionalnih popisov živalskih genskih virov *ex situ* in *in situ*/na kmetiji, z upoštevanjem dejavnosti, ki potekajo v okviru omrežja Evropskih nacionalnih koordinatorjev za živalske genske vire, s povezavo na sistem FAO/DAD-IS.
- 2) Oblikovanje vseevropskih standardiziranih in primerljivih meril za identificiranje nacionalnih prioritet za dejavnosti na področju trajnostnega ohranjanja in uporabe živalskih genskih virov in ustreznih zahtev glede mednarodnega sodelovanja.
- 3) Oblikovanje evropskega kriokonzerviranega materiala na področju živalskih genskih virov na podlagi kriokonzerviranega materiala na nacionalni ravni ali po posameznih institucijah.
- 4) Karakterizacija in ovrednotenje živalskih genskih virov (vrste in pasme), ki so koristne ali bi se lahko izkazale za koristne za prehrano in kmetijstvo.
- 5) Vzpostavitev standardiziranega evropskega režima za kontrolo rezultatov za živalske genske vire v kmetijstvu, in dokumentiranje značilnosti ogroženih pasem domačih živali in populacij.
- 6) Oblikovanje in koordinacija vseevropskega omrežja gospodarstev tipa „Arc farms - Noetova barka“, reševalnih postaj in parkov za domače živali za ogrožene evropske domače živalske pasme.
- 7) Razvoj skupnih nadnacionalnih rejskih programov za ogrožene pasme in populacije. Oblikovanje pravil za izmenjavo informacij, genskega materiala in plemenskih živali.
- 8) Razvoj strategij za podporo povečanja rentabilnosti lokalnih pasem, da se okrepi povezava med lokalnimi pasmami in njihovimi tipičnimi proizvodi, da se identificira in ovrednoti vloga lokalnih pasem na okoljski ravni (npr. ohranjanje pokrajine, gospodarjenje s kmetijskimi ekosistemi itd.) ter njihov prispevek k multifunkcionalni naravi kmetijstva (ohranjanje podeželske kulturne raznolikosti, razvoj podeželja in turizma itd.).
- 9) Razvoj strategij za spodbujanje uporabe premalo uporabljenih živalskih genskih virov, ki bi bili lahko zanimivi na evropski ravni.

PRILOGA II

OKVIRNA FINANČNA RAZČLENITEV PROGRAMA SKUPNOSTI O GENSKIH VIRIH V KMETIJSTVU

	%
Dejavnosti	90
Ciljno naravnane dejavnosti	73
— za spodbujanje <i>ex situ</i> in <i>in situ</i> ohranjanja, karakterizacije (opisovanja), zbiranja in uporabe genskih virov v kmetijstvu, da spodbujajo ali dopolnjujejo, na ravni Skupnosti, delo, ki se izvaja na regionalni ali nacionalni ravni,	(53)
— vzpostavitev spletnih evropskih decentraliziranih, stalnih in splošno dostopnih popisov genskih virov v kmetijstvu (zlasti o poreklu in značilnostih), dejavnosti hranjenja genskih virov, zmožljivosti in podatkovne baze, ki so že dostopne ali pa se oblikujejo na podlagi nacionalnih popisov.	(20)
Usklajene dejavnosti	9
— izmenjava informacij o tematskih vprašanjih o nacionalnih dejavnostih in programih z namenom, da se izboljša usklajenost med temi pobudami in tudi z ukrepi, ki se sprejmejo na ravni Skupnosti ter z napredkom v mednarodnih pogajanjih.	
Spremljajoče dejavnosti	8
— informiranje, razširjanje in svetovanje, kar vključuje organizacijo seminarjev, tehničnih konferenc, srečanj z nevladnimi organizacijami (NVG) in drugimi zainteresiranimi strankami, izobraževalnih tečajev in pripravo tehničnih poročil.	
Tehnična pomoč in svetovanje strokovnjakov (vrednotenje)	10 (8 + 2)
Skupaj	100